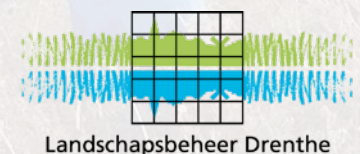

Jaarbericht 2022

Landschapsbeheer Drenthe

Zorg voor ons landschap

Landschapsbeheer Drenthe

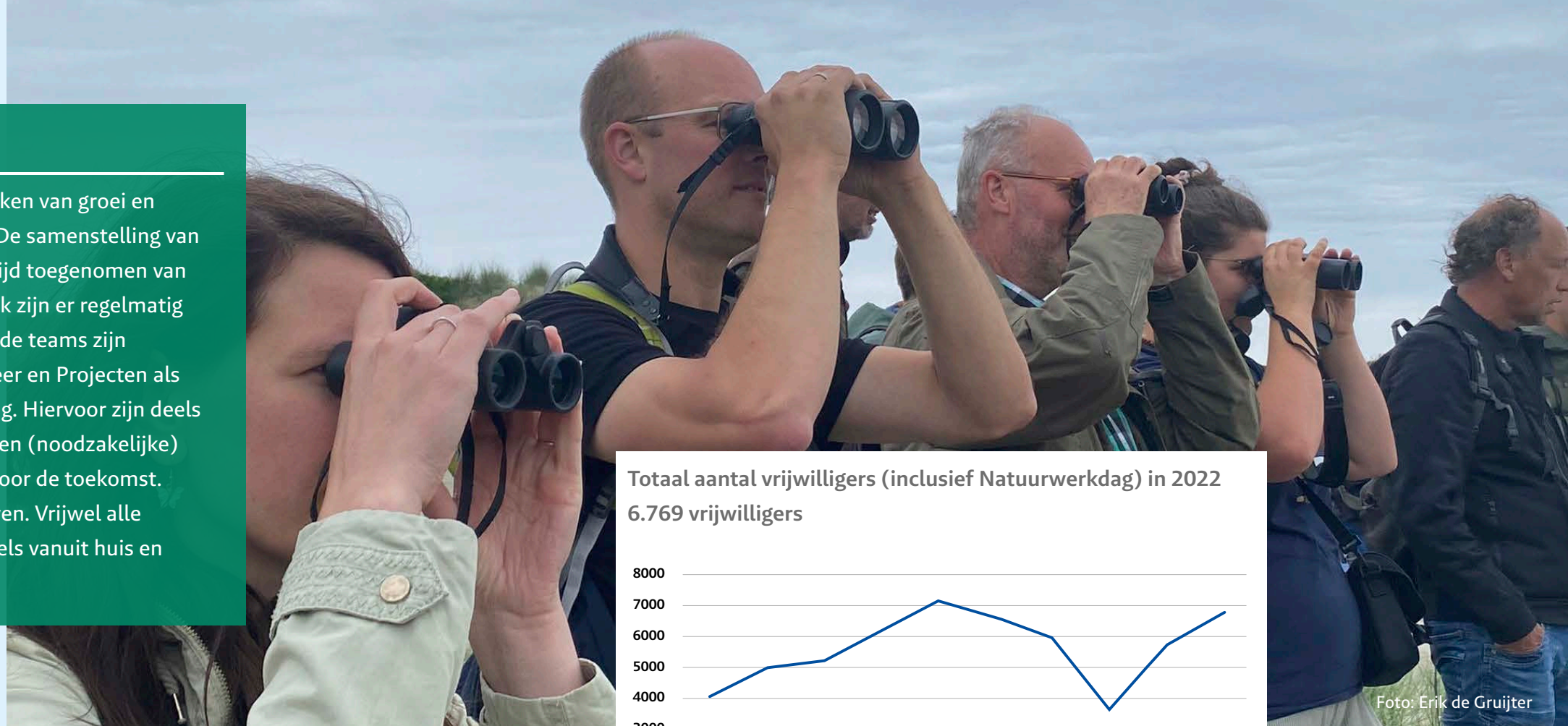

Na een lange periode van lockdown en diverse coronamaatregelen werd de samenleving in maart 2022 weer volledig opengesteld. Voor het eerst sinds 2020 werden álle workshops, lezingen en evenementen fysiek georganiseerd. Alleen de snoeicursussen werden in hybride vorm gegeven: de theorie online en het praktijkgedeelte in het veld. Het resultaat van persoonlijk contact was duidelijk merkbaar. Maar liefst 6.769 vrijwilligers (inclusief Natuurwerkdag) hebben zich in 2022 ingezet én we verwelkomden 12 nieuwe medewerkers bij Landschapsbeheer Drenthe. We blikken terug op een succesvol jaar: zowel op het gebied van beheer, behoud en ontwikkeling van het Drentse cultuurlandschap als op het gebied van groei en professionalisering van de organisatie.

Foto: Erwin Bruulsema

Organisatie

Het jaar 2022 stond in het teken van groei en verdere professionalisering. De samenstelling van de organisatie is in een jaar tijd toegenomen van 19 naar 27 medewerkers. Ook zijn er regelmatig ZZP'ers ingezet. Alle bestaande teams zijn uitgebreid, zowel Streekbeheer en Projecten als Organisatie en Ondersteuning. Hiervoor zijn deels nieuwe functies gecreëerd. Een (noodzakelijke) investering om klaar te zijn voor de toekomst. Het hybride werken is gebleven. Vrijwel alle collega's werkten in 2022 deels vanuit huis en deels op kantoor.

Totaal aantal vrijwilligers (inclusief Natuurwerkdag) in 2022
6.769 vrijwilligers

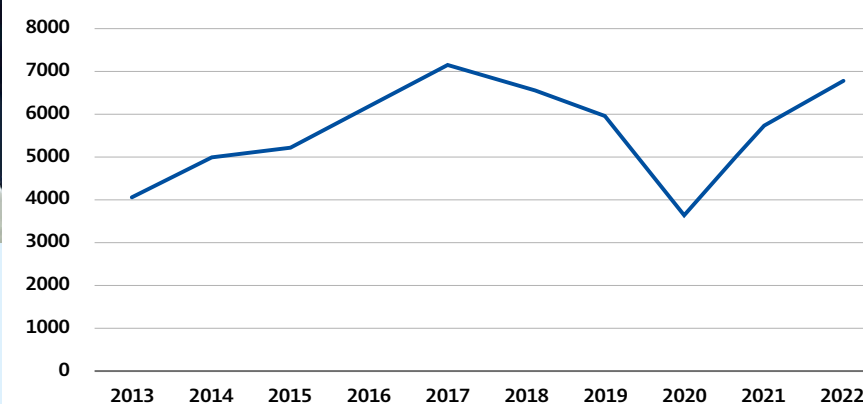
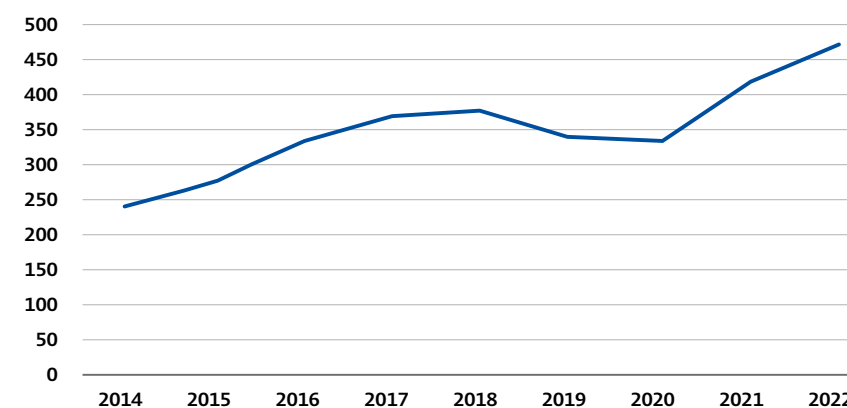

Foto: Erik de Gruijter

Groei netwerk

De uitbreiding van de organisatie vertaalde zich ook in de resultaten en totale omvang van ons vrijwilligersnetwerk. Maar liefst 6.769 vrijwilligers hebben zich ingezet voor natuur en landschap, verdeeld over 471 bewoners- en vrijwilligersgroepen. Nog niet eerder was het aantal actieve groepen zo hoog. Dit komt mede door het impulsproject Nationaal Park Drents-Friese Gensstreek. Met als resultaat dat dankzij dit project in de gemeente Westerveld en De Wolden het netwerk toenam met 267 personen, verdeeld over 48 vrijwilligersgroepen.

Totaal aantal groepen in 2022
471 vrijwilligersgroepen

Ondersteuning vrijwilligerswerk

Ter ondersteuning van het algemene vrijwilligerswerk werden er 9 cursussen georganiseerd: 6 snoei-cursussen, 2 zeiscursussen en een cursus over het realiseren en onderhouden van bloemrijke vegetaties en bloemenweides. Alle opleidingen waren populair, maar de nieuwe cursus over bloemrijke vegetaties in samenwerking met kwekerij Cruydt-Hoeck spande de kroon. In slechts een week tijd waren alle beschikbare plaatsen vergeven. In totaal schreven 158 vrijwilligers zich in voor ons cursusaanbod. Ter bevordering van de veiligheid werden er 7 cursussen gegeven: 3 basiscursussen en 2 opfriscursussen voor de motorkettingzaag en een basis- en opfriscursus voor de bosmaaier. 51 Vrijwilligers namen deel aan een van deze veiligheidscursussen.

Foto: Erwin Bruulsema

Vrijwilligers leren meer over het aanplanten en snoeien van jonge hoogstamfruitbomen

Foto: Thirza Mulder-Jager

Gedeputeerde Henk Jumelet:

“We proberen te bewegen naar een meer natuurinclusieve samenleving, waarin we het vanzelfsprekend vinden dat de tuin niet is betegeld, maar dat er ook grassen en bloemen groeien. Dat er natuur wordt gecreëerd. En dat de vraag wordt gesteld: ‘Wie ben ik ten opzichte van mijn omgeving?’ Hierbij gaat het om mensen, dieren én natuur. De Vrijwilligersdag is een mooi moment om daarbij stil te staan, maar ook om dit te vieren.”

Gedeputeerde Henk Jumelet opent de Vrijwilligersdag

Vrijwilligersdag

Voor het eerst sinds 3 jaar werd de Vrijwilligersdag weer georganiseerd. In 2020 en 2021 gooide corona roet in het eten, maar dit jaar kon het evenement als vanouds plaatsvinden. Tijdens de Vrijwilligersdag worden vrijwilligers in het zonnetje gezet en bedankt voor hun inzet voor natuur en landschap dichtbij. De festiviteiten vonden plaats op zaterdag 18 juni in de omgeving van Eext. Gedeputeerde Henk Jumelet nam de opening voor zijn rekening en heette de vrijwilligers welkom. Tetje Valentijn, van Landschappen NL, verzorgde een centrale lezing over de groene vrijwilliger van de toekomst. Ruim 110 vrijwilligers waren aanwezig.

Foto: Michiel Elderenbosch

Drone foto van het slagenlandschap in de omgeving van Ruinerwold

Regeling Agrarisch Landschapsbeheer

Binnen Streekbeheer konden agrariërs aanspraak maken op de Regeling Agrarisch Landschapsbeheer (RAL), waarmee ze worden ondersteund bij het periodieke onderhoud van hun land, zoals het dunnen van houtwallen of schonen van poelen. Het aantal boeren dat het afgelopen jaar hiervan gebruik heeft gemaakt, is stabiel gebleven. Meer dan 50 boeren sloten zich aan bij een van de 8 collectieve overeenkomsten met onder meer boermarken en werktuigverenigingen.

Foto: Marijke Zwart

Wethouder Peters verricht samen met collega Anja Verbers een grondboring

Stimuleringsregeling Landschap en Biodiversiteit

De belangstelling voor de Stimuleringsregeling Landschap en Biodiversiteit (onderdeel van Streekbeheer) was ook in 2022 groot. Ruim 150 deelnemers richtten hun erf en/ of buitengebied plant- en diervriendelijker in. Ook werden de erven meer passend gemaakt in het Drentse cultuurhistorische landschap. In 7 gemeenten kon men gebruikmaken van de regeling: in Noordenveld, Tynaarlo, Borger-Odoorn, Westerveld, Meppel, De Wolden en Hoogeveen. In de gemeenten Meppel, Westerveld en De Wolden waren ruim 50 nieuwe deelnemers actief met erf- en landschapsinrichting en structureel actief met het reguliere onderhoud.

Landschapsherstelproject Eelde-Paterswolde

Wethouder Peters van de gemeente Tynaarlo opende op vrijdag 28 oktober het project 'Samen voor meer biodiversiteit en landschapselementen'. In samenwerking met de Werkgroep Landschap & Natuur Eelde (WLNE) en Natuur en Milieufederatie Drenthe zijn wij gestart met de uitvoer van het landschapsherstelplan ten zuiden en westen van Eelde. Voor 24 erven werd streekeigen beplanting geleverd om elementen, zoals hagen, singels en fruitboomgaarden terug te brengen in het landschap.

Boerenervenprojecten

In Zeegse, Donderen, Zeijen en Valthe werkten wij aan het herinrichten en omvormen van Drentse boerenerven. Uitheemse beplanting, zoals fijn-sparren en coniferen, maakte plaats voor streekeigen, inheemse bomen en struiken. Bij 21 boerenerven in Zeegse, 19 boerenerven in Donderen en 6 boerenerven in Zeijen is het sobere en functionele karakter teruggebracht. Er werden meidoornhagen aangeplant, boomgaarden met hoogstamfruitbomen aangelegd en houtsingels verbeterd. Ook in Valthe bleek voldoende draagvlak voor een vervolg van het Boerenervenproject dat in 2018 is afgerond. Afgelopen jaar is er een start gemaakt met de zogenaamde tweede fase: 15 erf eigenaren hebben zich aangemeld. Een deel hiervan is inmiddels bezocht.

Schoolvoorbeeld van een Drents boerenerv

Investing in landschapselementen

Kleinschalige landschapselementen zijn aan het verdwijnen in onze provincie. Denk aan houtwallen en -singels, kleine bosjes, meidoornhagen en poelen. Vanuit het project 'Investing in landschapselementen in Drenthe 2022-2024' werken wij samen met bewoners, agrariërs en andere grondeigenaren om deze elementen in het landschap terug te brengen en te versterken. We maakten een vliegende start met het project: we bezochten zo'n 40 grondeigenaren. Een deel hiervan heeft niet streekeigen beplanting vervangen door soorten die van oorsprong in Drenthe voorkomen. Op de wachtlijst stonden ruim 60 geïnteresseerden.

In samenwerking met Natuur en Milieufederatie Drenthe hebben we een 'boomplatform' gelanceerd: een plek waar informatie te vinden is over het aanplanten van bomen, financieringsmogelijkheden, vergoedingen en kunt laten inspireren door andere initiatieven. Sinds de lancering tot en met 31 december 2022 is de website 2.869 keer bezocht.

Nationale Parken nieuwe stijl

Waar de bewonersnetwerken en samenwerkingen in 2021 maar moeilijk van de grond kwamen, met name door de corona-nasleep, schoten de initiatieven het afgelopen jaar als paddenstoelen uit de grond. In de gemeente Westerveld nam het aantal vrijwilligers toe met 202 personen (verdeeld over 36 groepen) en in De Wolden met 65 personen (goed voor 12 groepen). In de Drents-Friese Grensstreek werden 11 activiteiten georganiseerd om inwoners meer te betrekken bij hun directe woon- en leefomgeving, zoals een workshop ‘Koken uit de natuur’ en een paddenstoelenexcursie. Daarnaast werd in Diever een groen café in het leven geroepen: een plek waar vrijwilligers van verschillende initiatieven maandelijks informatie met elkaar kunnen uitwisselen.

In het Drentsche Aa-gebied werkten wij samen met BOKD (Brede Overleggroep Kleine Dorpen) en inwoners van Midlaren, Loon, Elp, Gasteren en Drouwen om tot gezamenlijke plannen te komen voor hun groene omgeving en meer bewustwording te creëren. Zo’n 60 personen waren bij dit proces betrokken en er werden verschillende activiteiten georganiseerd. Denk aan fietstochten en een excursie naar een boerenbedrijf. Ter bevordering van de biodiversiteit werden er vogelhuisjes opgehangen en in samenwerking met een lokale boer werden er akkerranden ingezaaid.

Foto: Erwin Bruulsema

Op zoek naar bijzondere paddenstoelen in de Drents-Friese Grensstreek

Winanda Hoegen-Kuiper, adviseur projecten BOKD:

“Een lokale gemeenschap is veerkrachtig en vol ideeën. Ook als het gaat om landschap en natuur. Samen met Landschapsbeheer Drenthe helpen wij grip te krijgen op de stappen die zij willen zetten: Wat kunnen zij wanneer het beste aanpakken en wie hebben zij nodig om ideeën tot uitvoering te laten komen.”

Natuurwerkdag

De Natuurwerkdag werd in 2022 op 2 dagen georganiseerd: op vrijdag 4 november en zaterdag 5 november. Volgens onze telling deden er 1.448 Drentse vrijwilligers mee op 63 locaties. De Drentse aftrap vond plaats in Diever bij de scouting Schultegroep. Hierbij waren ongeveer 100 vrijwilligers aanwezig, waaronder 65 kinderen. Er werden insectenhôtels gevuld, nestkastjes getimmerd, inheemse struiken en bomen geplant en de woekerende Amerikaanse vogelkers werd verwijderd.

Voor de tweede keer op rij werd de Natuurwerkdag Junior georganiseerd voor leerlingen van het basisonderwijs: 89 leerlingen van 4 basisscholen staken de handen uit de mouwen.

Foto: Thirza Mulder-Jager

Leerlingen schonen de heide op het Holtingerveld

Foto: Mark van Zwol

Knoflookpadden trekken de wijde wereld in

Knoflookpad

Samen met RAVON werken wij aan het knoflookpaddenproject 'Streefbeeld en actieplan Ees-Weerdinge', een deelproject binnen het provinciale samenwerkingsverband BBND (Boer, Burger, Natuur Drenthe). Voor onderzoek werd afgelopen voorjaar een deel van de knoflookpaddeneitjes op kweek gezet. Onder de optimale omstandigheden van de kweekkas werden honderden padjes groot. Een deel werd uitgezet om de populaties in de omgeving van Valthe te ondersteunen. Daar doet de Rode Lijstsoort het goed. ROEG! was bij dit bijzondere moment aanwezig. Zo'n 135 jonge padden maakten de reis van kweekkas naar de natuur rondom Valthe. De 'overgebleven' padden worden in 2023 ingezet voor het teeltvoorkeurenonderzoek. Waarbij we gaan kijken welke eisen de knoflookpad stelt aan zijn leefomgeving wat betreft type bodembewerking en soort gewas.

Richard Struijk,
senior projectleider RAVON:

"Vanaf 2014 werken we met veel plezier nauw samen met Landschapsbeheer Drenthe als het gaat om de bescherming van de knoflookpad. Samen zetten we belangrijke stappen in kennisontwikkeling, poelen-beheer en de realisatie van nieuw leefgebied voor de soort."

Foto: Mark van Zwol

Foto: Erwin Bruulsema

Herintroductie wilde narcis

Sinds 2018 zetten wij ons in voor de bescherming en behoud van de wilde narcis, ook wel de Drentse paosbloem genoemd. Vanuit dit project werd op woensdag 2 november de wilde narcis geherintroduceerd in de gemeente Noordenveld, in het Drentse Een. Vanuit het beekdal van de Eenerstukken werden vroeger wilde narcisbollen gehaald en op het eigen erf aangeplant. Op een van de historische erven is een deel van de bollen beschikbaar gesteld voor herintroductie. Een bijzonder moment: na een periode van 100 jaar keerden de bollen weer terug op hun oude 'stekkie'.

Als kers op de taart werd tijdens een voorlichtingsbijeenkomst de Drentse paosbloem in het wild gespot! In het beekdal van het Taarlosche Diep vonden we een ogenschijnlijk natuurlijke groeiplaats van wilde narcissen. Een bijzondere vondst. Genetisch onderzoek moet uitwijzen of dit inderdaad het geval is. De inheemse soort is (vrijwel) niet meer in natuurlijke hooilanden en beekdalen te vinden: de soort komt veelal voor op (boeren)erven.

Foto: Mark van Zwol

Groter leefgebied voor kamsalamanders dankzij poelennetwerk

Versneld natuurherstel Doldersum – Boschoord

In opdracht van de Maatschappij van Weldadigheid zijn wij in 2022 gestart met het verbeteren van de natuurkwaliteit in de omgeving van Doldersum en Boschoord, in samenwerking met Bosgroep Noord-Oost Nederland. Om deze kwetsbare natuur in balans te houden en te voorkomen dat bijzondere plant- en diersoorten verdwijnen, zijn er diverse (herstel) maatregelen getroffen waarvan de meesten inmiddels zijn uitgevoerd. Zoals het maaien en plaggen van dichtgegroeide terreinen, frezen van stobben, verwijderen van opslag en bomen en plaatsen van rasters

voor beweiding. De overige werkzaamheden, zoals het dempen, verondiepen en omleggen van watergangen, belemen van poelen en plaatsen van stuwtjes, staan voor 2023 op de planning. In het gebied komen verschillende Rode Lijst-soorten voor met de status *Kwetsbaar*, zoals de kamsalamander, zandhagedis, adder en ringslang. Om de kamsalamanders in het gebied een handje te helpen, is er een netwerk van 9 poelen aangelegd. Ten behoeve van de kwetsbare reptielen zijn kleine, geïsoleerde heidegebiedjes met elkaar en grotere terreinen verbonden.

Heide- en veenvlinders

Vanuit het beschermingsproject Heide- en veenvlinders werden 2 activiteiten georganiseerd. In samenwerking met de Vlinderstichting verzorgden we een bijeenkomst over monitoring en samen met ecooloog Bram Omon een workshop over rupsenecologie. In totaal waren er 26 deelnemers.

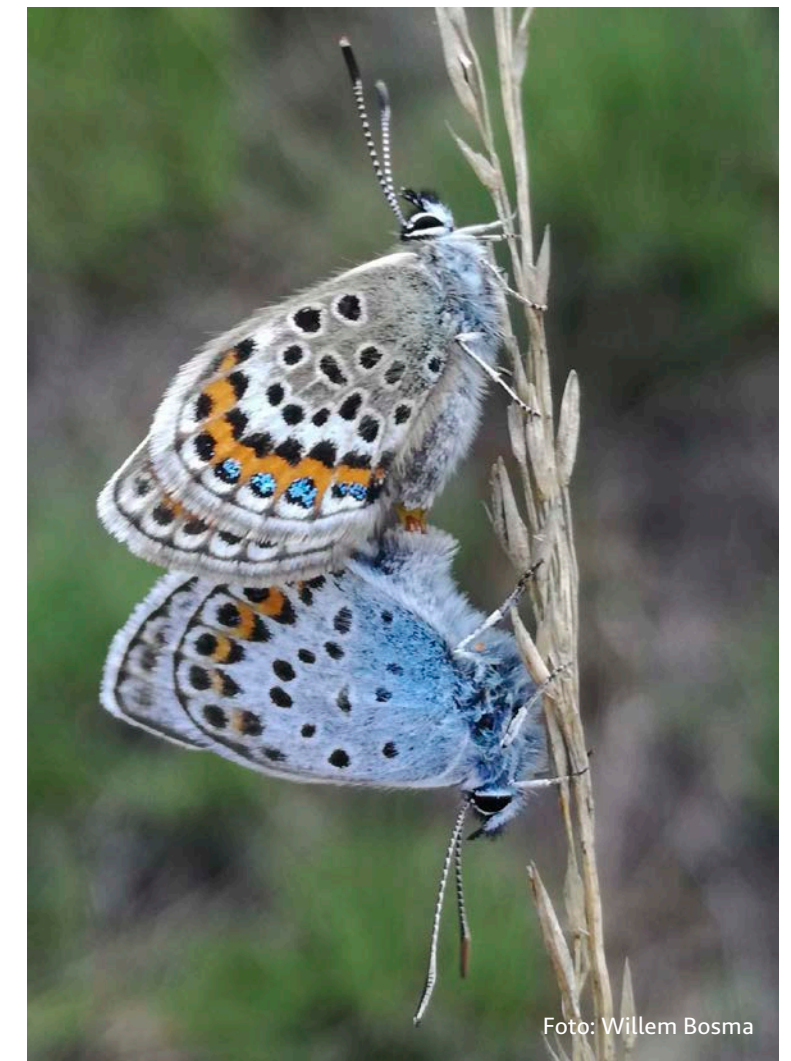

Foto: Willem Bosma

Heideblauwtje

Joodse begraafplaatsen

Onze provincie telt 21 Joodse begraafplaatsen: in iedere gemeente is er minimaal één te vinden. Over de ontwikkeling en ontstaansgeschiedenis van deze graven is maar weinig bekend. Om daar verandering in te brengen ontwikkelden wij, in opdracht van het Steunpunt Erfgoed Drenthe en de provincie Drenthe, een cursus over Joodse begraafplaatsen. 24 Vrijwilligers namen deel aan deze cursus. De komende jaren verrichten de vrijwilligers cultuurhistorisch onderzoek naar deze laatste rustplaatsen, bestaande uit een analyse van de begraafplaats en archiefonderzoek. Dit doen zij geheel zelfstandig. Inmiddels zijn er 6 locaties onderzocht.

Aardkundige monumenten

Wij waren in 2022 betrokken bij de onthulling van 2 aardkundige monumenten. De smeltwaterheuvel Hunnenkloosterberg, een heuvel die is ontstaan onder het landijs tijdens de voorlaatste ijstijd (het Saalien), en de locatie waar voor het eerst het Peelozand werd beschreven. De term aardkundig monument is bedoeld om interesse voor bijzondere locaties in het landschap op te wekken en de kennis over dit gebied onder een breder publiek te verspreiden. Op deze manier kunnen overheden, organisaties en particulieren zich inzetten voor de bescherming ervan. Elke gemeente in Drenthe heeft nu een aardkundig monument.

Foto: Anja Verbers

Pingoruïne of uitblazingskom? Vrijwilligers zoeken het tot op de bodem uit

Pingo programma: derde fase

De derde fase van het pingo programma werd eind 2022 afgerond. Daarmee sloten we ook het langlopende onderzoek naar pingoruïnes in Drenthe af. Sinds 2016 zetten wij ons in voor deze natuurlijke schatkamers, die veel over de (bewoners)geschiedenis van Drenthe vertellen. Tot 2021 is er vooral onderzoek gedaan in het centrale en noordelijke deel van Drenthe. Tijdens de laatste fase van dit onderzoek, in 2021-2022, hebben wij ons gefocust op onderbelichte regio's tussen Hoogeveen en Hollandscheveld en het gebied westelijk van Koekange. Met behulp van 38 vrijwilligers zijn 9 locaties onderzocht. In het gebied Koekage-Broekhuizen bleek het om uitblazingskommen te gaan, maar in de regio Alteveer-Hollandscheveld vonden we enkele fraaie pingoruïnes. Ook zijn er nog plekken onderzocht op verzoek van vrijwilligersgroepen, zoals in Eelde en Lhee.

Niet alleen in Drenthe hebben wij onderzoek gedaan naar de restanten van pingo's. In samenwerking met Landschapsbeheer Groningen zijn er in onze buurprovincie 8 locaties onderzocht met behulp van 45 vrijwilligers.

Foto: André Eftink

Monumentale stammen maken plaats voor jonge knotlines

Bomenwacht

Onze Bomenwacht heeft in 2022 meer werk verzet dan was gepland. In totaal hebben onze boom-specialisten 1.446 bomen gecontroleerd op veiligheid, 1.081 exemplaren gesnoeid en 149 nader onderzocht. Ook binnen het team is er wat veranderd: in oktober namen wij afscheid van onze zeer gewaardeerde collega Roelof Bisschop. Na 32 jaar werkzaam te zijn geweest bij Landschapsbeheer Drenthe geniet hij nu van zijn welverdiende pensioen.

De monumentale parels, die onze Bomenwacht onder zijn hoede heeft, zijn bijzonder. Het snoeien van deze oudjes vraagt om vakmanschap en expertise. Iets waar onze specialisten graag over vertellen. Het afgelopen jaar werkten wij daarom mee aan een aflevering van 'BinnensteBuiten', een programma van KRO-NCRV.

Havezate Mensinge

De knotlines bij Havezate Mensinge in Roden kampten al lange tijd met gezondheidsproblemen. De wortels waren ernstig beschadigd, waardoor de korsthoutskoolzwam de bomen heeft kunnen aantasten. Het was bekend dat de lindes op den duur vervangen moesten worden. In het najaar 2022 was het zover: de monumentale stammen maakten plaats voor jonge exemplaren.

Het vellen van de bomen was geen eenvoudige klus. De bomen waren niet meer vitaal, maar wel het thuis van dieren in de omgeving, zoals vleermuizen. Voordat de kap kon plaatsvinden, werd er een jaar lang ecologisch onderzoek uitgevoerd en moesten er compenserende maatregelen worden getroffen. Dit om de negatieve effecten van de kap en het vervangen van de bomen te verminderen.

Onvoorziene klussen

Storm Eunice raasde in februari 2022 over ons land en liet een spoor van vernieling achter. Voor de Bomenwacht betekende dit bijzondere spoedklussen. Er kwamen 6 meldingen binnen. Het meest opvallende slachtoffer was een groene beuk in het buurtschap De Stapel (nabij De Wijk). Met een diameter van 216 centimeter en een kroondiameter van meer dan 20 meter was dit de dikste en grootste groene beuk van Drenthe. Al sinds 1985 was de boom in de zorgzame handen van onze Bomenwacht. De reusachtige boom heeft een respectabele leeftijd van ongeveer 270 jaar mogen bereiken. Al sinds circa 1750 maakte de boom deel uit van het cultuurhistorische landschap.

Foto: Olga de Lange

Reusachtige beuk heeft Eunice niet kunnen trotseren

Foto: Ben van der Spoel

Kievitskuiken gevonden tijdens werkzaamheden

Boerenlandvogels

In 2022 is er weer volop gezocht naar nesten van boerenlandvogels in Drenthe. In totaal zijn er 2.268 nesten gevonden, verdeeld over 20 soorten. Kijken we naar de 5 hoofdsoorten (kievit, scholekster, wulp, grutto en tureluur), dan zien we dat de kievit in onze provincie het meest is vertegenwoordigd met 1.825 legsels. De scholekster staat op de tweede plaats met 184 legsels, de wulp op 3 met 95 legsels, de grutto op 4 met 48 legsels en de tureluur sluit af met 32 legsels. Ten opzichte van 2021 hebben alle hoofdsoorten het qua uitkomsten beter gedaan.

De wulp is relatief stabiel gebleven met een uitkomstpercentage van ongeveer 60%. De andere soorten zijn sterker gestegen in uitkomstpercentage. Ook de predatie is in 2022 lager dan in het jaar daarvoor. Een positief resultaat waarvan we hopen dat dit doorzet in 2023. In 2022 vond er weer een fysieke jaaravond plaats in zalencentrum de Turfsteker in Westerbork. In totaal waren er zo'n 100 vrijwilligers, agrariërs en andere personen uit het werkveld aanwezig om kennis en ervaringen uit te wisselen over boerenlandvogels.

Auke Postma, adviseur landelijk gebied bij provincie Drenthe:

“Met veel vrijwilligers en tal van organisaties, waaronder Landschapsbeheer Drenthe, werkt de provincie samen in het Ermberaad aan de bescherming van de boerenlandvogels. De flexibele maatwerkregeling is een van de initiatieven uit het Ermberaad die LBD uitvoert om in nauwe afstemming met vrijwilligers, agrariërs en andere partijen de biotoop te verbeteren voor weidevogels. Dankzij LBD worden er afspraken gemaakt met agrariërs over bijvoorbeeld uitgesteld maaibeleid en aanleggen van plas-drassen.”

Inzet drone

Een aantal vrijwillige boerenlandvogelbeschermers maakte afgelopen broedseizoen voor het eerst gebruik van een drone met warmtecamera. Met behulp van de warmtecamera worden nesten eenvoudiger en sneller gevonden, zonder sporen in het veld te maken die eventueel predatoren aantrekken. Een mooie aanvulling op het vrijwilligerswerk!

Eerste kievitse

Het eerste Drentse kievitse werd op zondag 13 maart 2022 in de Broeklanden nabij Sleen gevonden. Jan Pier Cleveringa, coördinator van de vrijwilligersgroep uit Oosterhesselen, vond het nest. Met niet 1, maar 2 verse eitjes.

KORT NIEUWS

Foto: Pieter Posthumus

Vrijwilligers planten jonge jeneverbesstruiken in Zeegse

Bijzondere aanplant

Samen met vrijwilligers van het Jeneverbesgilde hebben wij 350 jonge jeneverbesstruiken op 5 verschillende locaties in Drenthe aangeplant. De stekjes zijn niet alleen inheems, maar ook autochtoon. Ze zijn afkomstig uit de regio, namelijk van het jeneverbesstruweel op het Drouwenerzand. De jonge exemplaren zijn onder meer in de omgeving van Schipborg en Zeegse geplant.

Drentse voedselbossen

Overall in de provincie zien we voedselbossen ontstaan, van kleine bosjes tot grootschalige situaties. Wij willen mensen inspireren en informeren over deze (kleinschalige) projecten waarbij betrokkenheid én de versterking van biodiversiteit voorop staat. Met dat in het achterhoofd publiceerden wij eind 2022 onze digitale informatiefolder 'Ontwikkelen van Drentse voedselbossen'.

Plantgoed

Duizenden bomen en struiken gingen in 2022 de grond in voor een groener Drenthe: in totaal circa 35.000 stuks. Het bosplantsoen en de laan- en fruitbomen die bij circa 250 groepen en grondeigenaren zijn aangeplant, zijn inheems, bij voorkeur autochtoon en passend bij de streek. Dit wil zeggen dat het plantgoed geschikt is voor de lokale (bodem)omstandigheden en thuishoort in het karakteristieke Drentse (cultuur)landschap.

Bijles

In de gemeente Westerveld en gemeente Aa en Hunze werden in totaal 11 schoolpleinen bij-vriendelijker ingericht in het kader van het meerjarig project Bijles. Op verschillende plekken rondom de schoolgebouwen werd er gezorgd voor meer nestelgelegenheid, beschutting en voedsel voor de wilde bij. De Oosterveldschool in Uffelte mocht het spits afbijten en was de eerste basisschool in 2022 waarbij het plein bijvriendelijker werd ingericht. Wethouder Henk Doeven trapte de dag af en vulde met leerlingen uit groep 1 en 2 een insectenhotel.

Foto: Thirza Mulder-Jager

Gedeputeerde Henk Jumelet en wethouder Henk Doeven steken handen uit de mouwen voor een bij-vriendelijker schoolplein

FINANCIËLE RESULTATEN

BATEN

Subsidies en bijdrages projecten	€ 3.076.962
Af: directe projectlasten	€ 1.370.853
Dekkingsbijdrage projecten	€ 1.706.109

LASTEN

Personeel	€ 1.431.350
Organisatie	€ 293.424
Kapitaallasten	€ 28.421
Totaal	€ 1.753.195

RESULTAAT	€ -47.085
------------------	------------------

Foto: Erwin Bruulsema

Landschapsbeheer Drenthe heeft samen met vele vrijwilligers en professionals in 2022 onderhouden en beschermd:

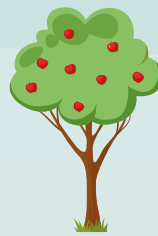
283

Kilometer wandel-
paden en fietspaden

12

Schoolpleinen

4.243

Fruitbomen

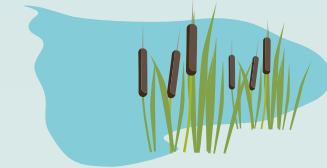
170

Groen advies
waarvan
27 specialistisch

182

Overige cultuurhistorische en
aardkundige elementen (totaal)
bestaande uit: 172 grafheuvels,
9 pingoruïnes en 1 kerkhof

179

Poelen, vennen
en petgaten

570

Hectare natuurterreinen

34.349

aangeplante bomen
en struiken

118

Knotbomen

154 kilometer

houtwallen,
singels, lanen en hagen

691

Hectare bos

3.506

Kleine maatregelen ter bevordering
van de biodiversiteit

Monumentale bomen

1.081 gesnoeid

1.446 gecontroleerd

149 nader onderzocht

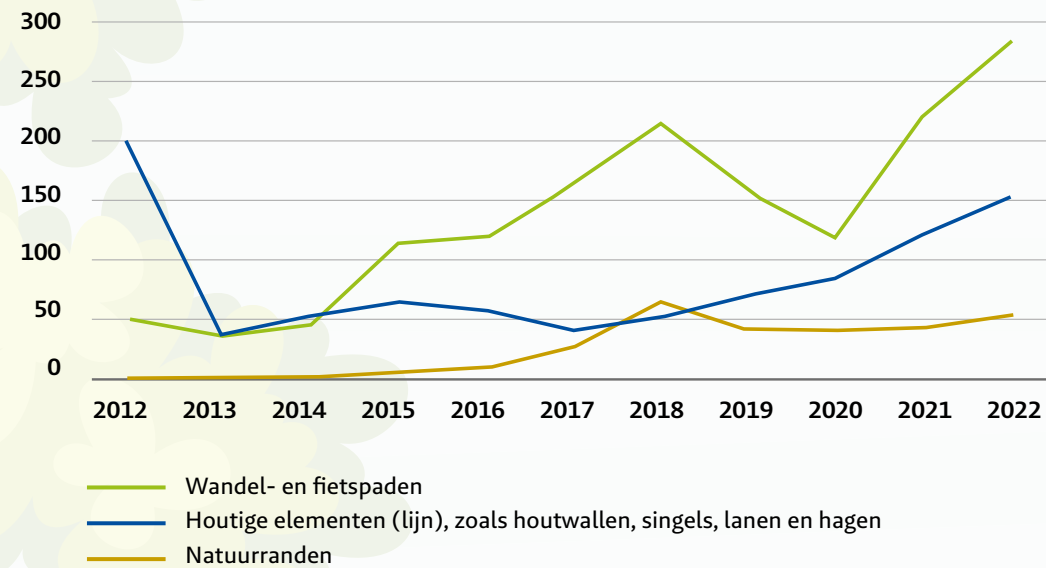
54 kilometer

bermen en oevers

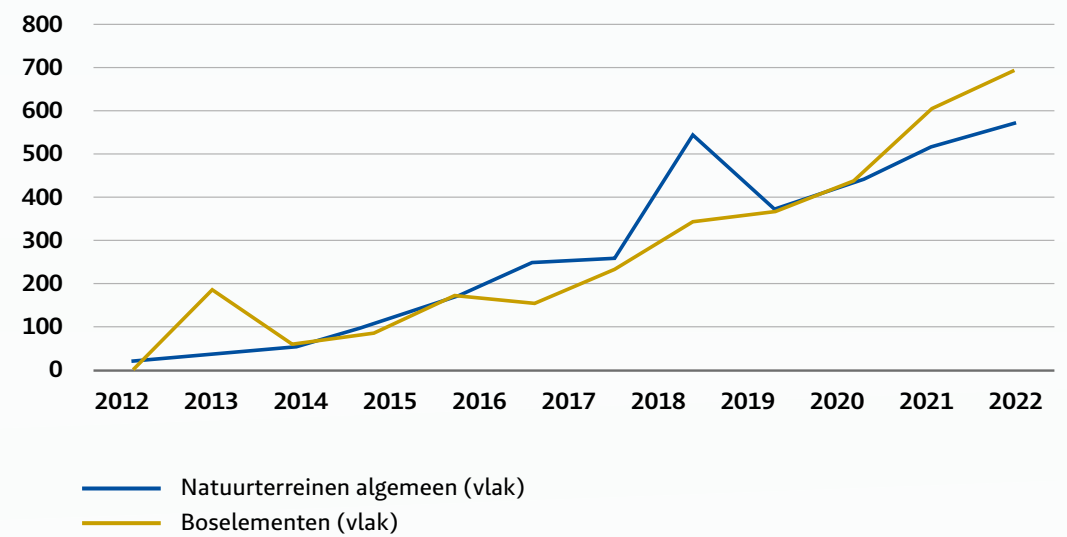

Uitgevoerd werk door professionals en vrijwilligers in de loop der jaren:

(in aantal kilometers)

(in aantal hectare)

De toename in het verzette werk door professionals en vrijwilligers is deels te danken aan de inhaalslag die is gedaan na de coronajaren en de groei van onze organisatie. Tevens is de invoer van onze werkzaamheden in het systeem verbeterd.

Boerenlandvogels

- 2.268 Gemonitorde boerenlandvogelnesten
- 655 Nesten waarbij beschermingsactiviteiten zijn uitgevoerd
- 34 Boerenlandvogelgroepen
- Ca 350 Vrijwillige weidevogelbeschermers

Natuurwerkdag 5 en 6 november

- 1.537 Totaal vrijwilligers
- 522 Kinderen
- 1.015 Volwassenen
- 63 Locaties
- 6.148 Uur gewerkt

Publieksactiviteiten

- 119 Groepsactiviteiten gericht op deskundigheidsbevordering (zoals workshops, trainingen, cursussen en webinars) met 2.715 deelnemers
- 11 Evenementen met 2.342 bezoekers (inclusief de Natuurwerkdag)

Bereik

- 1.345 Volgers Facebook
- 1.171 Volgers Twitter
- 1.243 Volgers LinkedIn
- 2.415 Abonnees digitale nieuwsbrief
- 16 Digitale nieuwsbrieven
- 8 Bijdragen kwartaalblad HDL
- Ca 51 Nieuws- en persberichten

Netwerk Streekbeheer Drenthe

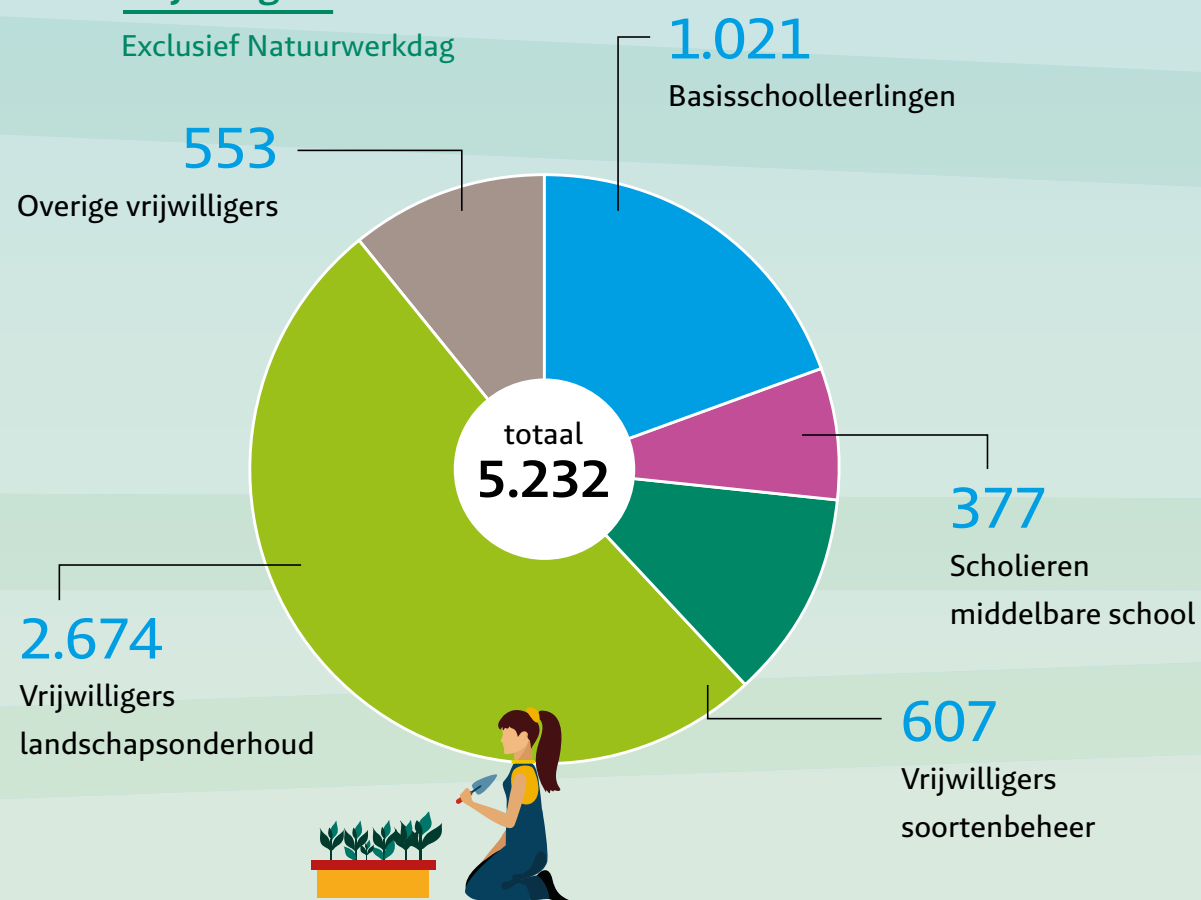
Overzicht actieve vrijwilligersgroepen, bewonersinitiatieven en scholen

- School
- Soortenbeheergroepen (inclusief weidevogelgroepen)
- Landschapsonderhoudsgroepen
- Overige groepen

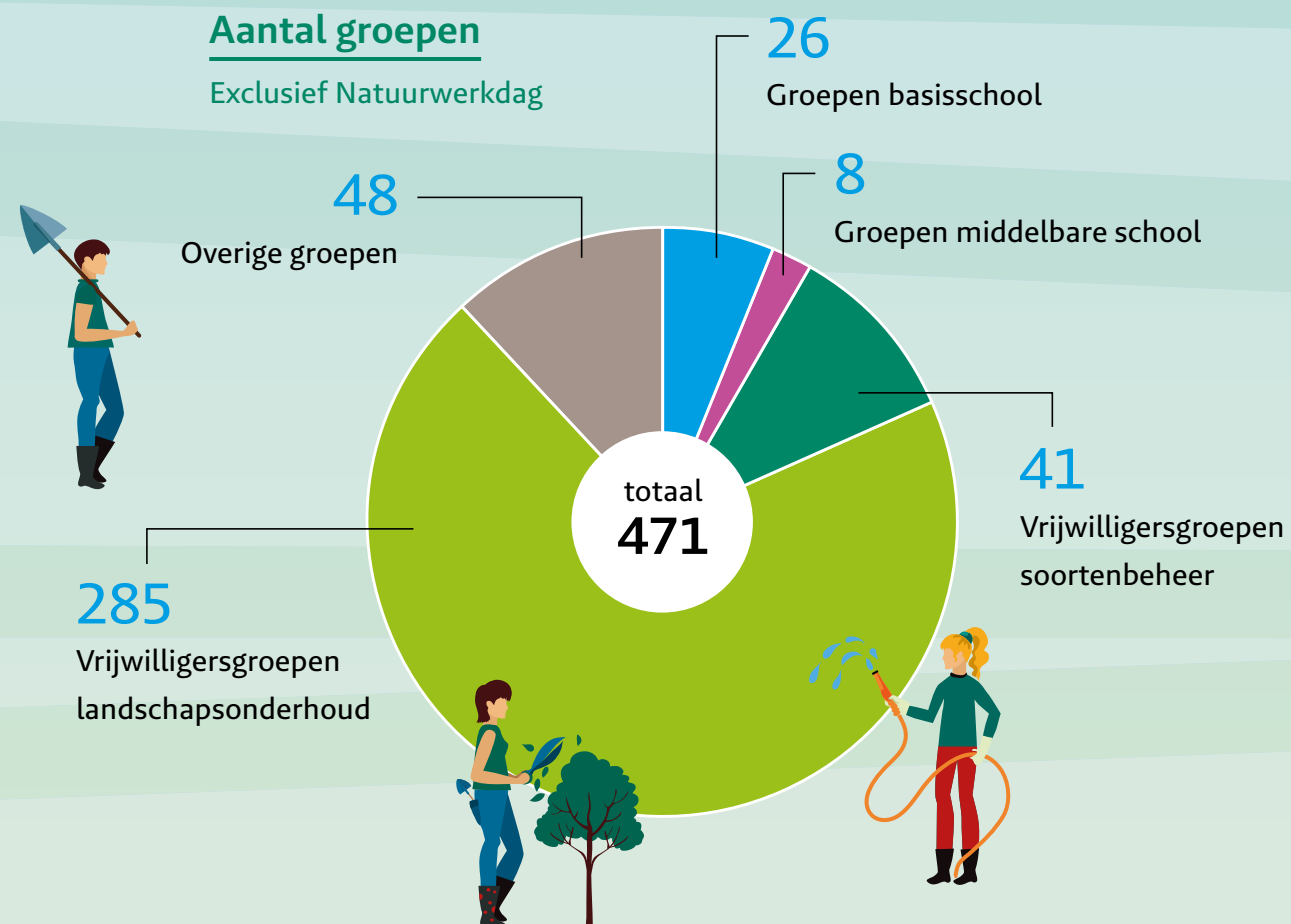
Vrijwilligers

Exclusief Natuurwerkdag

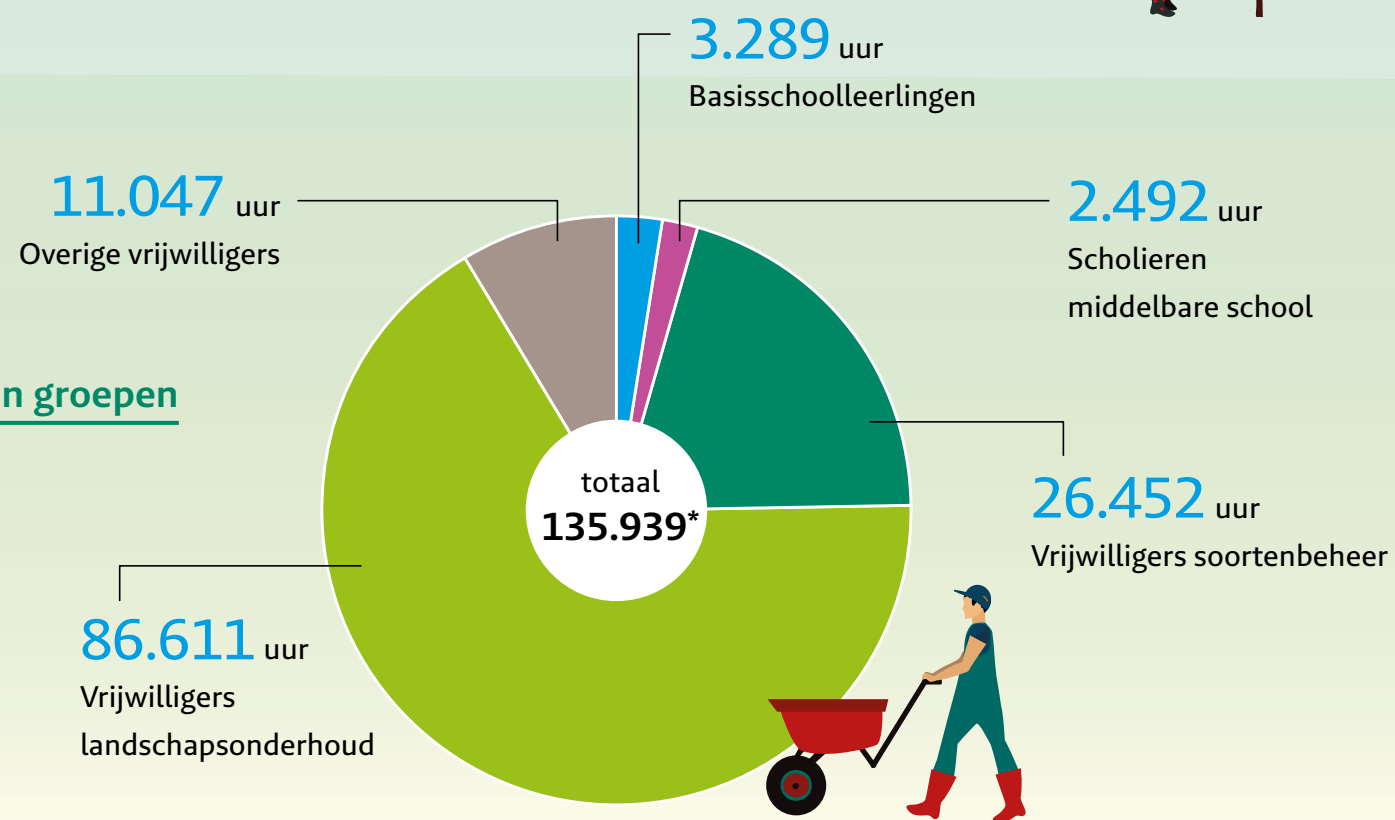
Aantal groepen

Exclusief Natuurwerkdag

Aantal gewerkte uren groepen

Exclusief Natuurwerkdag

* Het totaal aantal gewerkte uren van de groepen vertegenwoordigt een maatschappelijke waarde van € 2.855.402,-

Het werk en de projecten van Landschapsbeheer Drenthe zijn mogelijk gemaakt door:

- Provincie Drenthe
- Twaalf Drentse gemeenten
- Nationale Postcode Loterij
- Het Prins Bernhard Cultuurfonds
- Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling
- Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Landschapsbeheer Drenthe bedankt haar financiers voor de fijne samenwerking en hun bijdrage voor het landschap en de natuur in Drenthe en het werk van de stichting.

Landschapsbeheer Drenthe

Kloosterstraat 11

9401 KD Assen

info@lbdrenthe.nl

www.lbdrenthe.nl

www.facebook.com/lbdrenthe

www.twitter.com/lbdrenthe

[landschapsbeheer-drenthe](https://www.linkedin.com/company/landschapsbeheer-drenthe)

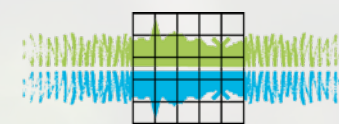
provincie Drenthe

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling:
Europa investeert in zijn platteland.

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Landschapsbeheer Drenthe